

Kmečka trgovina

Primerjava cen in drugo

Ce primerjamo tržna poročila od vseh strani (kar je lepo razvidno v »Kmečki trgovini«), vidimo, da so vsi pridelki, zlasti živina, mleko itd. na štajerskem vedno cenejši kot drugod. Za mleko na primer tu ne dobi nihče več kot neko napitino. Vse kaj drugega je v tem oziru Gorenjska, ki zalaga Ljubljano in letovišcarske kraje, katerih štajerci nimamo v toliki meri. Skratka, vse pridelke prodajajo Kranjci znatno dražje in se to kar ne da pobijati.

Kako se pa kupuje? Kupuje se pa navadno pri nas dražje. Na primer umetna gnojila. Tomaževa žlindra, to za travnike nenadomestljivo gnojilo, stane v Ljubljani 96 din. Prav isto procentna Tomaževa žlindra stane v skladišču Kmetijske družbe v Mariboru kar 110 din. Prav tako priračuna naša Kmetijska družba v Mariboru k mnogim rečem še pristojbino za vožnjo iz Ljubljane. Pri Tomaževi žlindri kar po krivici, ker jo dobi lahko čez Spilje in jo dejansko tudi dobi ter celo naprej pošilja v Ljubljano, tako da bi vsekakor morala biti po temtatem v Mariboru še cenejša. Pa še mnogokaj bi se našlo, kar nas zapostavlja — štajerce namreč.

In se »dela« za pomoč naši obmejni štajerski, ki je ogrožena. Celo iz Ljubljane se vozijo neke gospe in po solah delijo cule z obleko za uboge otroke. Društvo prijateljev Slovenskih gorice se pripelje in doživlja lepe sprejeme. Prinesejo pač malo miloščine. — Po Gorenjskem se pa delajo lepe ceste in mostovi, pri nas pa pravijo, da so na cesti od Maribora do Slivnice skopani baje že strelski jarki. Že v državnem proračunu odobreno prevzemanje banovinske ceste Maribor—Dravograd se seveda ni prevzelo.

Na ta način se obmejni Slovenci ne podpirajo. Z govorancami in z obiski ter obljubami ni nihče sit. Treba je obmejnega človeka gospodarsko podpreti in dvigniti. Vsak ve in razume, da se tisočaki ne morejo deliti, toda cene kmetijskim pridelkom bi se na nek način že lahko dvignile in izenačile z onimi na Kranjskem. Le tako bi se obmejni posestniki lahko vsaj malo dvignili na gospodarskem polju, kar je največji nacionalni in narodni temelj, ki naj kot železobetonski varuje naš obmejni rod.

Ivan Dolinšek.

Tržno stanje nekaterih pridelkov

Konoplja. Za Nemčijo, ki je bila doslej največji kupec konoplje, se pojavlja v zadnjem času kot kupec tudi Anglija, ki plačuje v gotovini, dočim ostaja pri kupčiji, ki stoni na izmenjavi blaga. Za našo konopljo pa se zanimajo tudi severne države. Kmetje zaenkrat ponujajo konopljo v stebelcih. Veleposestniki na jugu pa imajo lastne tovarne, v katerih se pripravljajo konoplja za izvoz.

Lan. Glavni kupec je še vedno Nemčija, ki ga plačuje po 1.15 RM, seveda le v blagu. Belgija je tudi začela kupovati naš lan, kateremu pa primeša finejše vrste, da more izdelovati fino blago. V okolici Osjeka ter v Bački je bilo posejanih z lanom okoli 8000 jehov zemlje, ki so dali okoli 2000 vagonov čistega lanu. Laneno seme se plačuje po 3—3.50 din kg. Domače tovarne za olje vzamejo vse razpoložljivo seme.

Jajca. Izvoz jajc v Nemčijo je popolnoma prenehal. Iz Osjeka se je izvozil vsak mesec po en vagon jajc v Češko-Moravsko. En vagon jajc ima sto zabojev po 1440 jajc. Češko-Moravska plačuje jajca po 1500 din zabojev na kraju samem. Pred začetkom sedanje vojne smo izvažali mnogo jajc tudi v Švico. Danes nam pa v Švici konkurira Nizozemska, ki ji je izvoz v Anglijo radi podmorniške vojne otežkočen. (Po »Trgovskem listu«.)

Trgovina z Anglijo

Angleški poslanik v Beogradu je obiskal trgovinskega ministra dr. Andresa ter mu izrazil željo Anglije, da poveča svoje nakupe v Jugoslaviji. V ta namen pride v Beograd posebna angleška delegacija, ki bo uredila vse potrebno za nakup živin, lesa, kmetijskih surovin, rud in kovin. Angleži bodo plačali vse to blago v denarju, ki ga vsakdo najraje sprejme in najbolj potrebuje.

Posebno poglavje v trgovini z Anglijo bo tvoril les. Doslej je Anglija uvažala les iz držav, iz katerih ga sedaj ne bo mogla, ali pa le v zelo omejenih količinah. To velja zlasti za baltičke države in Poljsko. Angleške potrebe po lesu pa sedaj v vojnem času naraščajo in bo zato morala Anglija še bolj gledati na to, da najde dobavitelja lesa v

drugih državah. Zato je povsem naravno, da se Anglija v toliki meri zanima za naš les.

Gospodarske zanimivosti

Izvozniki suhih češpelj so se združili. V soglasju s Prizadom se je v Beogradu ustanovila Zajednica izvoznikov suhih češpelj. Zajednica bo določevala cene, a tudi dobiček izvoznikov. Največji dobiček bo znašal 4000 din za vagon.

Zbiranje koščic češpelj in drugega koščicaste-ga in pečkastega sadja priproroda mariborski mestni magistrat. Koščice in peške dajo namreč izvrstno oglje, ki se potrebuje pri plinskih maskah. Treba bi pa bilo začeti z nakupi, ker ljudje le tedaj kaj zbirajo, če vidijo, da dotično stvar res kdo tudi kupi.

Zlata Amerika. V prvih tednih vojne je prišlo v Ameriko za 264 milijonov zlata. Tako znaša ameriška zaloga zlata sedaj 16.9 milijarde dolarjev proti 14.5 ob koncu leta 1938 in 17.7 ob koncu leta 1937. Letos se je povečala ameriška zaloga zlata za 2391 milijonov dolarjev.

Cene goveje živine

Voli. Maribor debeli 3.75—5 din, poldebelt 3.25 do 3.75 din, plemenski 4—5.50 din, Ptuj 3—4 din, Dravograd 3.50—4.50 din, Krško 3.75—5 din, Zagorje ob Savi 4—5 din, Litija 4.50—5.25 din, Ljubljana 4.50—6 din, Kamnik 5—6 din, Dol. Logatec 5—6 din kg žive teže.

Biki. Maribor 3—4.50 din, Murska Sobota 3 do 3.50 din kg žive teže.

Krave. Maribor glavne 3.50—4.75 din, plemenske 3.50—4.75 din, klobasariče 2.25—3.25 din, molzne 3.75—5 din, breje 3.25—4.50 din, Ptuj 3 do 3.75 din, Murska Sobota 3 din, Dravograd 3—4 din, Krško 3—4 din, Litija 3—4 din, Ljubljana 3.50—4.50 din, Kamnik 3.50—4.50 din, Dolenji Logatec 3—5 din kg žive teže.

Telice. Maribor 3.60—4.75 din, Ptuj 3—5 din, Murska Sobota 3.50 din, Dravograd 3.50—4 din, Krško 3.50—5 din, Litija 4—5 din, Ljubljana 4.50 do 6 din, Kamnik 3.50—5 din, Dol. Logatec 4 do 6 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 4—5.50 din, Ptuj 4.50 din, Murska Sobota 3—5.50 din, Dravograd 4.50—6 din, Krško 4—6 din, Litija 5—5.50 din, Ljubljana 6 do 7 din, Kamnik 6—6.50 din, Dol. Logatec 7—8 din kilogram žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stare 70—85 din, 7—9 tednov 90—120 din, 3—4 mesece 130 do 210 din, 5—7 mesecev 270—390 din, 8—10 mesecev 395—490 din, 1 leto stare 680—870 din komad, kg žive teže pa 6—8.50 din.

Pršutarji (proleki). Maribor 8 din, Ptuj 6.50 do 6.75 din, Murska Sobota 6.50—7 din, Dravograd

Razgovori z našimi naročniki

Prostovoljni vstop v vojaško službo — morarico. I. F. Ako želite prostovoljno vstopiti v vojaško službo, morate biti najmanj 18 let stari, imeti zadevno dovoljenje staršev, odnosno varuha ter napraviti prošnjo na poveljnika pristojnega vojaškega okrožja. Ko boste pozvani k naboru, prosite naborno komisijo, naj Vas dodeli morarici.

Prodaja nemških mark. A. S. V. 1500. Niste povedali, kakšne nemške marke bi radi prodali. Ako imate nemške bankovce ali kovance, jih ponudite v nakup kake podružnici Narodne banke, druge banke Vam jih ne bodo odkupile, vsaj v Mariboru ne, in tudi ne menjalnice. — Ako ste prodali v Nemčijo kako blago, boste denar itak dobili le preko Narodne banke izplačan, in sicer v dinarjih po kurzu 14.30 din za marko. Ali bo ta kurz ostal, ne vemo. — Ako Vam namerava morda kak znanec (sezonski delavec) poslati iz Nemčije kaj denarja, ga mora nakazati potom Deutsche Verrechnungskasse v Berlinu, le-ta ga pošlje naši Narodni banki v Beograd, slednja pa Vam ga pošlje, odnosno izplača v dinarjih po že navedenem kurzu.

Kako spraviti stalno nesposobnega k vojakom? B. J. Vaš sin bi bil lani moral nastopiti vojaško službo, pa si je na nek način, ki ga nočemo tu ponoviti, namenoma tako skvaril zdravje, da so ga kot stalno nesposobnega poslali od vojakov domov. Vprašate, kaj bi Vam bilo ukreniti, da

Ogljene ščetke

dobavlja najhitreje

za vse vrste električnih strojev in aparatov

Domača tvrdka

IVAN PASPA I SINOVI

Zagreb I. Pretinac 60.

9 din, Krško 6—8 din, Litija 7.50 din, Ljubljana 8—8.50 din, Kamnik 7.50—8 din, Dol. Logatec 9 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Maribor 7 din, Ptuj 7.25—7.75 din, Murska Sobota 9 din, Dravograd 10 din, Krško 8—10 din, Litija 8 din, Ljubljana domači špeharji 9—9.50 din, sremski 10—10.50 din kg žive teže.

Tržne cene

Zito. Ljubljanski trg: pšenica 190—210 din, ječmen 195—220 din, rž 175—200 din, oves 180 do 230 din, koruza 165—185 din stot. — Ptuj: pšenica 160 din, ječmen 160 din, rž 140 din, oves 130 din, koruza 160 din stot.

Krompir. Maribor 75 din, Ptuj 75 din, Murska Sobota 60 din, Dravograd 80 din, Krško 100 din, Ljubljana 100—125 din, Kamnik 110 din, Dol. Logatec 125 din stot.

Krna. Seno: Maribor 85 din, Ptuj 50—75 din, Murska Sobota 60 din, Dravograd 60 din, Krško 70 din, Ljubljana 65—90 din, Kamnik 70 din, Dol. Logatec 65 din stot. — Lucerna: Krško 75 din, Kamnik 90 din stot. — Slama: Maribor 40 din, Ptuj 25—30 din, Murska Sobota 35 din, Dravograd 35 din, Ljubljana 30 din, Kamnik 30 do 40 din stot.

Drva. Maribor 105 din, Murska Sobota 90 din, Litija 65 din, Kamnik 70 din, Dol. Logatec 70 do 75 din kubični meter.

Vino. Navadno mešano okolica Ptuj 3.50—4.25 din, okolica Murske Sobote 4 din, okolica Krškega 4—5 din liter pri vinogradniku.

Sadje, kože in ostali produkti imajo prilično isto ceno, kot smo jo navedli v našem zadnjem poročilu.

Sejmi

23. oktobra svinjski: Središče; živinski: Marija Gradec, Laško — 24. oktobra svinjski: Ormož; tržni dan: Dolnja Lendava; živinski: Maribor, Ljutomer; živinski in kramarski: Velenje — 25. oktobra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Lemberg — 26. oktobra tržni dan: Turinšče; goveji in svinjski: Videm ob Savi — 27. oktobra svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Križevci (okraj Murska Sobota) — dne 28. oktobra svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Dolnja Lendava, Gornji Grad, Koračice, Muta, Slov. Bistrica, Sv. Jurij pri Celju.

bi sina zopet spravili k vojakom. — Javite poveljstvu pristojnega vojaškega okrožja, da se je zdravstveno stanje sina zboljšalo in prosite, naj ga pozovejo k ponovnemu zdravniškemu pregledu, odnosno nastopu vojaške službe.

Ukradeni denar in kmetška zaščita. S. S. Pred desetimi leti Vam je brat ukradel hranilno knjižico ter dvignil in si pridržal 10.000 din. Zadeva se vleče že deset let, a še do danes nimate rešitve. Sodnik in državni tožilec Vam pravita, da boste izgubili polovico svoje terjatve, ker je brat zaščiten kmet in ker radi navedenega dejanja ni bil obsojen. Na sodišču ste se namreč z bratom »nagodili« ter ste na sodnikovo vprašanje, ali zahtevate kaznovanje brata, izjavili, da ne. — Uredba o likvidaciji kmetških dolgov določa, da se ne smatrajo za kmetške dolgove, odnosno da ne uživajo olajšav po omenjeni uredbi one terjatve, ki izvirajo iz kaznjivega dejanja. Ni določeno, da bi moral biti dolžnik-kmet radi takega dejanja pravomočno obsojen, odnosno spoznan krivim (od kazenskega sodišča). Pri kake priliki pa ste izjavili, da ne zahtevate bratovega kaznovanja? Ako je bilo to morda v kazenskem postopku zoper brata in je bil brat oproščen obtožbe, potem ne boste mogli bratu z uspehom odrekati olajšav po že omenjeni uredbi. Ako pa ste bili vprašani le v evantualni civilni pravi, tedaj Vaša izjava ni merodajna v tej smeri, da se ne bi moglo sedaj ugotoviti, da je res šlo za kaznivo